

[Statsministeren.]

Forskellige Talere har beskæftiget sig med de af Sterlingfaldet foraarsagede Ulemper for Landbruget. Man kræver yderligere Nedsættelse af Kronens Værdi og retter Bebrejdelser for den Politik, som er fulgt med Hensyn til Valutaen. Efter den udførlige Redegørelse, som Handelsministeren har givet om Landets Valutaforhold, og efter Behandling af Lovforslaget vedrørende Pristorholdene for Landbruget kan det næppe være paakrævet at føre nogen større Valutadebat nu ved denne Lejlighed. Jeg maa blot fremhæve, at et Lands Valuta er ikke et Instrument, der staar til Raadighed for een Befolkningsklasse eller et enkelt Erhverv. Kronens Værdi er af Betydning for mange, og der skal meget stærke Grunde — som dem, der var i 1933 — til for at anvende Kronen som Middel i den økonomiske Fordeling i Samfundet. Kronens Værdi rækker ind i alle Erhverv, er af den største Betydning ogsaa for Arbejderne og for Beskæftigelsen i Samfundet, og den Manøvre, man har tilraadet, vilde utvivlsomt blive meget kostbar ogsaa for Landbruget. I en Periode, hvor Prisstigning er under fuld Udvikling, vil det være uforsvarligt at forstærke denne Udvikling med en Sænkning af Kroneværdien.

Navnlig har det ærede Medlem Hr. Jens Thomsen fremhævet, at der eksisterede en Slags Overenskomst angaaende Kronens Vurdering i Forhold til Sterlingværdien, og det ærede Medlem har gjort sig til Forsvarer for det saakaldte Kanslergadeforlig. For det første har det ærede Medlem jo ikke været Deltager i dette Forligs Afslutning, og dernæst maa jeg i Anledning af det ærede Medlems Bemærkninger fremføre, at det kan da ikke hævdes, at en Kurs, der er fastsat under helt andre Forhold, engang for 6—7 Aar siden, skal staa fast, blot fordi en af Parterne forlanger det. Men der er jo for øvrigt, hvad det ærede Medlem Hr. Jens Thomsen naturligvis ikke kan vide, baade givet Besked og indledet Forhandlinger med dem, der var Parthavere i Overenskomsten. Der blev, efter at Regeringen havde forhandlet om Sagen med Repræsentanter for Landbruget, og da Regeringen havde taget sit Standpunkt med Hensyn til Kursfastsættelsen, forebragt Venstres Partiformænd Meddelelse om det Standpunkt, man mente det rimeligt og nødvendigt at indtage, og med nogle korte Bemærkninger blev denne Meddelelse taget til Efterretning hos Venstres Formænd, da Meddelelsen blev dem overbragt. Det principielle Krav i denne Sag har

jo været, at Danmark skulde have fulgt Sterling, ogsaa efter at denne Valuta har faaet frit Løb. Heraf vilde jo ganske utvivlsomt have fulgt en Række Svingninger i dansk Valutas Værdi, og dette ved jo alle — i hvert Fald alle, der har deltaget i Begivenhederne efter Krigens Afslutning — er det mest skæbnesvangre for Erhvervs livet og for Produktionen. En saadan Idé er jo da ogsaa af forholdsvis ny Dato. Under den sidste Krig fremsattes der ikke et saadant Krav, og jeg ved ikke af, at Landbruget heller dengang stillede saadanne Fordringer, som er blevet stillet i denne Situation. Sterling bevægede sig jo under den forrige Krig i meget betydelig Udstrækning, og der var ingen, der havde Fantasi nok til at kræve Udligning dengang. Sterlingkursen bevægede sig i Tiden 1914—18 over Tallene 19,50, 18,26, 18,15, 17,50, 17,00, 16,50, 15,50, 15,27, 15,00 og naaede i 1917 helt ned i 13 Kr. Det er altsaa det Forbillede, vi har over for Kravene om at følge Sterling, og enhver vil forstaa, hvor skæbnesvangert det vilde være, om dansk Valuta skulde have det samme Løb, som Sterling eventuelt kommer til at følge. Det var der, som sagt, heller ingen, der tænkte paa dengang under Krigen for en 20—25 Aar siden.

Det ærede Medlem Hr. Duborg og det ærede Medlem Hr. Krag og maaske flere andre Medlemmer har beklaget sig over en Udtalelse, som er fremsat ved Aabningen af Rigsdagen angaaende Skattekommissionen. Hvad jeg har sagt ved den paa-gældende Lejlighed, er, at Planen om i denne Samling at fremlægge Skattekommissionens Forslag til en Reform af den direkte Beskatning foreløbig maatte opgives, da Situationen nu maa kræve gennemført visse Skatter saa hurtigt, som Forholdene nødvendiggør det; og at en Tid med unormale Forhold, med store ekstraordinære Udgifter til Militærforanstaltninger, til Støtte for Landbrug, til Dækning af Prisstigninger paa Statens forskellige Anskaffelser o. s. v., skulde være egnet til en almindelig Skattereform beregnet paa Fremtiden, kan man fornuftigvis ikke mene. Skattekommissionen kan naturligvis særdeles vel fortsætte sit Arbejde; derom har jeg ikke sagt noget. Spørgsmaalet er blot, om Medlemmerne af Skattekommissionen har Arbejdskraft og Tid nok til at fortsætte Arbejdet under Hensyn til, at de er beslaglagt af Tidens mange ekstraordinære Opgaver. Jeg venter imidlertid ligesom det ærede Medlem, at Kommissionen vil kunne fortsætte og til sin Tid vil afgive den sam-